SVET EVROPSKE UNIJE

Bruselj, 14. maj 2012 (15.05)
(OR. en)

9369/12

DEVGEN 110
ACP 66
FIN 306
RELEX 390

DOPIS

Pošiljatelj:	generalni sekretariat
Datum:	14. maj 2012
Št. predh. dok.:	9316/12
Zadeva:	Povečevanje učinka razvojne politike EU: agenda za spremembe – sklepi Sveta

Svet je na seji 14. maja 2012 sprejel priložene sklepe.

PRILOGA

Osnutek sklepov Sveta:

"Povečevanje učinka razvojne politike EU: agenda za spremembe"

Boljši prispevek EU k razvoju na svetovni ravni

1. Razmere po svetu so se v zadnjem desetletju občutno spremenile. Razlike med državami v razvoju so se povečale. Rast držav v vzponu je postala ključna za rast na svetovni ravni. Nekatere države so same postale donatorice in ključne partnerice, kar zadeva svetovne javne dobrine. Poleg tega je bilo v nekaterih najmanj razvitih državah v zadnjem času opaziti visoko stopnjo rasti, druge države pa so postale vse bolj občutljive. Čeprav se ciljno leto 2015 za dosego razvojnih ciljev tisočletja bliža, ostajajo nekateri od teh ciljev nedoseženi, v nekaterih regijah in državah, zlasti v podsaharski Afriki in najmanj razvitih državah, pa sta še vedno prisotni huda revščina in lakota. Veliko držav je še naprej zelo občutljivih na pretrese in krize.

2. Hitro spreminjajoče se svetovne razmere ter nova struktura mednarodne pomoči zahtevajo celovitejši, odzivnejši in učinkovitejši pristop EU na področju zunanjega delovanja in razvojne politike. Dokaz za to je arabska pomlad. Bolj kot kdaj koli prej pa je treba evropskim državljanov dokazati tudi, da razvojno sodelovanje EU prinaša jasne rezultate in dejanski učinek ter prispeva k večji učinkovitosti in odgovornosti na področju javne porabe; spodbuja tudi uveljavljanje človekovih pravic, pravne države in dobrega upravljanja.

3. EU in njene države članice ostajajo trdno zavezane cilju glede izkoreninjenja revščine, določenem v Lizbonski pogodbi[1] in Evropskem soglasju o razvoju[2], ter so prepričane, da uradna razvojna pomoč deluje kot katalizator, zato ponovno potrjujejo svojo zavezanost, da dosežejo vse svoje cilje glede razvojne pomoči, vključno s skupnim ciljem, da bi uradna razvojna pomoč do leta 2015 dosegla 0,7 % BND[3].

4. Spričo teh izzivov in nove realnosti Svet pozdravlja sporočilo Komisije z naslovom "Povečanje učinka razvojne politike EU: agenda za spremembe", ki temelji na Evropskem soglasju o razvoju in zavezah EU glede izkoreninjenja revščine ter obsega pomoči, učinkovitosti pomoči in razvoja ter usklajenosti politik za razvoj. Določa pomembne nove smernice v zvezi z vprašanji, kako se bolje soočiti s temi izzivi in doseči boljši učinek, pri tem pa že pričakuje izid konference Rio+20 in razvojno agendo za obdobje po letu 2015, vključno z vlogo uradne razvojne pomoči in inovativnimi viri financiranja za razvoj.

Skupna vizija o razvojnih ukrepih

5. Odnosi med EU in njenimi državami članicami ter partnerskimi državami temeljijo na skupnih vrednotah, kot so človekove pravice, demokracija in pravna država ter načelo lastništva in vzajemne odgovornosti, ter jih tudi spodbujajo. Podpora partnerjem bo prilagojena njihovemu razvoju ter zavezam in napredku na področju človekovih pravic, demokracije, pravne države in dobrega upravljanja.

6. Spodbujanje človekovih pravic, demokracije, pravne države in dobrega upravljanja ter vključujoče in trajnostne rasti sta osnovna stebra naše politike, zato bi ju bilo treba dodatno podpirati. Med seboj se vzajemno krepita.

---

1 Člen 208 Pogodbe o delovanju EU.
2 UL C 46, 26.2.2006, str. 1.
3 Dok. EUCO 23/1/11 REV 1: sklepi Evropskega sveta z dne 23. in 24. junija 2011, dok. 10593/1/11 REV 1: Sklepi Sveta o prvem letnem poročilu Evropskemu svetu glede ciljev razvojne pomoči EU (Priloga 1).

7. Podpora EU upravljanju bi morala imeti v vseh partnerstvih pomembnejšo vlogo. To zahteva pristop, ki temelji na pravicah in spodbuja zlasti pravico do splošnega in nediskriminiatornega dostopa do osnovnih storitev, udeležbo v demokratičnem političnem procesu, preglednost in odgovornost, pravico in pravno državo ter je usmerjen v revne in ranljive skupine. EU in njene države članice bodo podpirale in spodbujale okolje, ki omogoča neodvisno, pluralistično in aktivno civilno družbo v partnerskih državah ter temelji na strukturiranem dialogu[4]. Ozaveščanje in izobraževanje o razvoju sta del tega. Za uspešno razvojno sodelovanje je potreben tudi znaten napredek na področju enakosti spolov, krepitve vloge žensk in ustvarjanju priložnosti zanje, vključno s političnim dialogom in dialogom o politiki, vključevanjem načela enakosti spolov v politike in programe ter s posebnimi ukrepi[5]. Poleg tega bi bilo treba spodbujati pravice in priložnosti za mlade in otroke, saj je za družbo ključno, da se mladim zagotovi prihodnost.

8. Kar zadeva vključujočo in trajnostno rast, bo podpora za vključenost prvenstveno usmerjena v socialno zaščito, zdravje in izobraževanje. Podpora za socialno vključevanje in človekov razvoj se bo nadaljevala in naj bi znašala vsaj 20 % pomoči EU. EU bo poleg tega okrepila sektorje, ki imajo velik multiplikativen učinek v državah v razvoju, zlasti trajnostno kmetijstvo in energijo, vključno z naravnimi viri upravljanja. V zvezi s tem bo poseben poudarek namenjen zagotavljanju boljšega dostopa za revne ljudi do virov, kot so zemlja, gozdovi, hrana, voda in energija, ne da bi škodovali okolju. Ti sektorji so ključni za prehod k zelenemu gospodarstvu, tudi k učinkoviti rabi virov, in obenem prispevajo k varnosti hrane in prehrane, varovanju okolja ter blažitvi posledic in prilagajanju zaradi podnebnih sprememb.

---

[4] Strukturiran dialog za učinkovito partnerstvo v razvoju je pobuda EU, katere cilj je povečati učinkovitost vseh zainteresiranih strani, ki so del razvojnega sodelovanja EU.

[5] Dok. 10830/10 (priloga): Enakost spolov in krepitev vloge žensk na razvojnem področju: Akcijski načrt EU za obdobje 2010–2015.

9. Zasebni sektor in razvoj trgovine sta pomembni gonilni sili razvoja. Spodbudno poslovno okolje ter učinkovitejši načini za krepitev udeležbe in privabljanje sredstev zasebnega sektorja v partnerskih državah, pa tudi močnejše regionalno povezovanje, pomoč za trgovino ter raziskave in razvoj, bodo bistveni za razvoj konkurenčnega zasebnega sektorja. Pri tem je treba spodbujati pravice delavcev, dostojno delo in družbeno odgovornost gospodarskih družb.

10. EU in njene države članice bodo v podporo tranziciji in reformam v partnerskih državah še naprej gradile na izkušnjah držav članic in znanju, pridobljenem v okviru širitvene in sosedske politike, in si še naprej prizadevale za njihovo izmenjavo.

11. EU bo še naprej dejavna v nestabilnih državah, ki so prav poseben izziv, saj zahtevajo celovito odzivanje, ki povezuje razvojno sodelovanje, humanitarno pomoč, preprečevanje konfliktov ter vzpostavljanje miru in oblikovanje države. V takšnih primerih je treba zagotoviti dobro usklajeno mednarodno odzivanje, pri katerem je potrebna večja prožnost. Tudi pri uporabi raznovrstnih instrumentov, ki so na voljo EU in njenim državam članicam, je potreben usklajen in celovit pristop. Treba je nadaljevati delo v zvezi z varnostjo, nestabilnostjo in razvojem, tudi z razvojem celovite strategije, pri tem pa upoštevati predhodne sklepe Sveta[6]. EU in njene države članice si bodo prizadevale za izvajanje novega dogovora o sodelovanju v nestabilnih državah, kot je določen v partnerstvu za učinkovito razvojno sodelovanje iz Busana[7].

12. Za trajnostni razvoj držav v razvoju je bistvena krepitev njihove odpornosti na nacionalne in svetovne pretrese in krize. V ta namen je treba v razvojne programe vključiti ukrepe za večanje odpornosti in zmanjšanje nevarnosti tveganja ter povezati zagotavljanje humanitarne pomoči z razvojnim sodelovanjem. Poleg tega je potrebno tudi tesno sodelovanje med politiko EU o podnebnih spremembah in razvojno politiko EU.

---

[6] Sklepi Sveta o odzivu EU na nestabilne razmere (dok. 15118/07), o varnosti in razvoju (dok. 15097/07) ter o razvojnih ciljih tisočletja za plenarno zasedanje Združenih narodov na visoki ravni v New Yorku in čas po njem (dok. 11080/10).

[7] Partnerstvo za učinkovito razvojno sodelovanje iz Busana (četrti forum na visoki ravni o učinkovitosti pomoči, Busan, Južna Koreja, od 29. novembra do 1. decembra 2011), točka 26.

Izvajanje agende za spremembo

Sektorska koncentracija in ciljno usmerjanje sredstev

13. Svet potrjuje namensko osredotočenost EU na upravljanje ter vključujočo in trajnostno rast in prednostne naloge iz sporočila Komisije na teh področjih.

14. Dvostransko razvojno sodelovanje EU bo osredotočeno na največ tri sektorje v vsaki partnerski državi, odvisno od posvetovanj z zadevno državo o njenih prednostnih nalogah in z lokalnimi donatorji ter ob upoštevanju Kodeksa ravnanja EU o dopolnjevanju in delitvi dela v okviru razvojne politike[8].

15. Sredstva bi bilo treba nameniti državam, ki so najbolj potrebne pomoči, tudi tistim, v katerih vladajo nestabilne razmere, in usmeriti v ukrepe, ki bi lahko imeli največji razvojni učinek v smislu zmanjševanja revščine. Posebna pozornost bo namenjena krepitvi razvoja v evropskem sosedstvu, torej v podsaharski Afriki in drugih najmanj razvitih državah.

16. EU bo še naprej sodelovala z drugimi državami in regijami, kot sta Latinska Amerika in Azija, ki sta ključni partnerici v odzivanju na svetovne spremembe in kjer so revščina in neenakosti močno prisotne. Nadaljevala bo svoj politični dialog o zmanjševanju revščine in boju proti neenakostim z naprednejšimi državami. Zaradi diferenciacije se bodo pojavile tudi nove oblike strateškega sodelovanja, ki bodo temeljile na vzajemnih interesih, mogoče pa bodo tudi skupne pobude za obvladovanje svetovnih izzivov z naprednejšimi partnerji, ki vse manj potrebujejo razvojno pomoč v obliki nepovratnih sredstev.

17. Da bi spodbudili dodatna sredstva in povečali učinek ukrepov EU za zmanjšanje revščine, se bo spodbujalo novo finančno orodje, vključno z nepovratnimi sredstvi in posojili ter drugimi instrumenti za delitev tveganj. Pri tem se bodo upoštevala vprašanja, povezana z vzdržnostjo zadolževanja ter razpršenostjo sredstev in skladov.

---

[8] Dok. 9558/07: sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta.

18. V prihodnje bosta področje uporabe partnerstva in ustrezno dodeljevanje sredstev določena na podlagi: (i) potreb države (vključno z gospodarskimi in družbenimi težnjami, pa tudi z ranljivostjo in nestabilnostjo), (ii) zmogljivosti, (iii) zavez in uspešnosti države ter (iv) potencialnega učinka. To bo EU omogočilo, da prilagodi svojo podporo (kombinacijo in raven pomoči) razmeram v zadevni državi in njenemu napredku pri izvajanju in spremljanju zavez glede človekovih pravic, demokracije in pravne države, ter njeni sposobnosti izvajanja reform in izpolnjevanja zahtev in potreb njenih prebivalcev. Ta diferenciacija bi morala prispevati k smotrnejši kombinaciji politik, ustreznejšim ravnem pomoči, pa tudi učinkoviti ureditvi pomoči ter uporabi novih in obstoječih finančnih orodij.

Boljše sodelovanje

19. EU in njene države članice so skupaj odgovorne za zmanjšanje razdrobljenosti pomoči, izboljšanje usklajenosti ter smotrno in učinkovito doseganje dejanskih razvojnih rezultatov na podlagi zavez, dogovorjenih na mednarodni ravni in na ravni EU. EU in njene države članice se bodo pri izvajanju partnerstva za učinkovito razvojno sodelovanje iz Busana osredotočile na raven držav. Pomembna prispevka bosta izvajanje zagotovila EU o preglednosti in doseganje dejanskega napredka pri skupnem večletnem načrtovanju programov, ki se začne leta 2012 s številnimi partnerskimi državami, pripravljenimi na sodelovanje[9]. V zvezi s tem bodo imele delegacije EU pomembno vlogo pri krepitvi usklajevanja in izmenjavi informacij z državami članicami, pa tudi pri usklajevanju z drugimi donatorji.

20. EU in njene države članice nameravajo v skladu s kodeksom ravnanja EU[10] nadaljevati delo v zvezi z delitvijo dela med državami, pri tem pa nameniti posebno pozornost zapostavljenim državam.

21. Svet poziva EU in njene države članice, naj spodbujajo skupne pristope, ki temeljijo na rezultatih, tudi z uporabo okrepljenih okvirov na državni ravni, ki temeljijo na rezultatih, in naj krepijo svoje zmogljivosti za spremljanje in ocenjevanje rezultatov. To bo tudi zagotovilo podlago za okrepitev skupne odgovornosti in večjo preglednost. Razviti bi bilo treba ustrezne sisteme upravljanja, tudi za sodelovanje v nestabilnih razmerah in na območjih, ki so bila prizadeta v konfliktih.

---

[9] Dok. 16773/11: Sklepi Sveta o skupnem stališču EU za četrti forum na visoki ravni o učinkovitosti pomoči (Busan, od 29. novembra do 1. decembra 2011)

[10] Dok. 9558/07: Kodeks ravnanja EU o dopolnjevanju in delitvi dela v okviru razvojne politike

22. Svet ponovno potrjuje svojo zavezanost, da bo na vseh ravneh skušal izboljšati usklajenost politik za razvoj[11]. Razvojna politika EU zahteva ambicioznejši pristop k usklajenosti politik za razvoj na dvanajstih področjih, opredeljenih leta 2005, in proaktivnejše vključevanje razvojnih ciljev v politike in zunanje delovanje EU. Delo na področju usklajenosti politik za razvoj se bo najprej osredotočilo na trgovino in finance, podnebne spremembe, migracije in varnost. Zainteresirane strani in vlade bodo ključne pri spodbujanju izmenjave znanja in izkušenj – tudi o razvojnih učinkih njihovih politik –, krepitvi dialoga na državni ravni, izboljšanju usklajenosti politik za razvoj na podlagi dokazov in spodbujanju lokalne civilne družbe k sodelovanju.

23. Kar zadeva razvoj v povezavi z migracijami, bi morala EU državam v razvoju pomagati pri krepitvi njihovih politik, zmogljivosti in dejavnosti na področju migracij, mobilnosti ter zaposlovanja za optimizacijo razvojnega učinka okrepljene regionalne in globalne mobilnosti ljudi.

Nadaljnji koraki

24. Ob opozarjanju na dejstvo, da se razvojna politika Unije in razvojne politike držav članic medsebojno dopolnjujejo in krepijo, Svet poziva EU in njene države članice, naj upoštevajo te sklepe.

25. Načela teh sklepov bodo vodilo za oblikovanje in uvedbo instrumentov za zunanje delovanje v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020.

---

[11] V zvezi z usklajenostjo politik za razvoj Pogodba o Evropski uniji v členu 21 določa: "*Unija skrbi za usklajenost različnih področij svojega zunanjega delovanja in usklajenost teh s svojimi drugimi politikami.*" Člen 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije določa: "*Unija upošteva cilje razvojnega sodelovanja pri politikah, ki jih izvaja in ki lahko vplivajo na države v razvoju.*"